

Kurkijokelainen

Kurkijokelaisen, hiitolaisen ja karjalaisen hengen vaalija ja ajankohtaisten kysymysten selvittäjä

Nro 26 • Perjantaina 30. kesäkuuta 2006

57. VUOSIKERTA

Irtonumero 2 € (sis. alv 22 %)

Tästä kuvasta saa aika hyvän käsityksen siitä, millainen juhlapaikka Haminan Bastioni on. Sitä kiertää linnoitus, jonne oli juhlien ajan sijoitettuna Karjalainen tori (ovien takana). Pääjuhlan ajaksi liput vietiin rivistöön linnoituksen päälle. Bastionin keskusta on katettu telttakatoksella, joten ohjelman esityspaikka ja nousevat katsomot ovat auringolta ja sateelta suojassa.

Karjalaiset ympyrät Haminan Bastionissa

Tuhatmäärin karjalaisia kokoontui yhteen viikko ennen juhannusta viettämään kesäviikonloppua. Karjalaiset kesäjuhlat järjestettiin jo 58. kerran ja tänä vuonna Haminassa, jolla olikin upea juhlapaikka tarjottavanaan.

Ohjelma oli jälleen niin monipuolinen, että varmasti jokaiselle löytyi jotakin. Tapahtumia oli etenkin lauantaina niin paljon, ettei oikein tiedä, minne menisi.

Minerva Kustannus Oy

julkisti Jukka Seppisen kirjoittaman kirjan ”Menetetty Karjala? Karjala-kysymys Suomen politiikassa 1940-2000”. Seppinen on ulkoministeriön virkamiehenä ollut keskellä tapahtumia etenkin presidentti Kekkosen aikana. Hän on ollut kiinnostunut ja tutkinut arkistoja sekä Suomesa että ulkomailla.

Jaakkiman Sanomat juhli 100 vuotta sitten alkanutta taivaltaan näyttävästi. Se julkaisi myös juhla-

kirjan, jonka on koonnut Aarno Kaartinen. Lehti uinui välillä vuodet 1961-1989. Lehden päätoimittaja on Irma Sinerkari, ja sitä julkaisee Jaakkiman Seudun Perinneyhdistys.

Urheilulajeista mainittakoon ainakin Karjalan maraton. Se on normaalimaratonia lyhyempi, sillä sen pituus on 10 mailia. Hiitolan Pitäjaseuran edustaja Ari Vihavainen ei päässyt puolustamaan viimevuotista voittoa loukkaantumisen

takia. Maratonin kipitti nopeimmin 50-vuotisten sarjassa juossut Pauli Pesonen Turusta.

Kyykän Suomen mestaruudesta pelattiin monen joukkueen voimin. Naisten mestaruussarjan voitti Kuusaan Ladun Anu Kautto ja Tuija Sillanpää. Miesten mestaruus meni Kuopion Kyykkäseuralle, jonka joukkueessa pelasivat Erkki Nissinen, Pentti Peiponen, Joni Rautiainen ja Juha Vilhunen.

Sivuillamme TÄNÄÄN mm.

Aamu-TV Laatokalla	3
Kotiseuturetki Hiitolaan	4
Laila Hirvisaari Haminassa	5
Lahjoitus Sotamuseolle	6
Kuusaanhovi palanut	7
Sauli, piirasmestari	8

**Seuraavat Kurkijokelaiset ilmestyvät
7.7., 21.7., 4.8., 25.8., 8.9.**

Keväällä Karjalan Liiton kultaisella ansiomerkillä palkittu Kaarlo Kojo ja vaimonsa Leena löysivät Bastionin linnoituksen sisään kätkeytyneen kurkijokelaisten myyntiholvin.

Karjalaisia kuoroja oli paikalle ilmestynyt kaikkiaan seitsemän. RUK:n maneesi oli akustiikaltaan ongelmallinen. Parhaiten selvisivät Kangasalan Karjalakuoro ja Viipurin Lauluveikot.

Saaristolaisseminaari, risteilyt, avajaisjuhla, kansantanssikonsertti, kirkko-

konsertti, yökirkko, iltatanssit, kuorokaronkka, saaristolaisnäyttely, varusmiessoittokunnan ulkoilmakonsertti, juhla-kulkue ja päiväjuhla olivat piiraantekokilpailun ja edellä mainittujen lisäksi juhlien antia. Entäs sitten tuttujen tapaaminen, uusiin tutustuminen ja haasteleminen?

Kurkijoki-Seuran lippua kantoi Antti Valtamo. Airueina hänellä olivat Heljä Suveri (vas.) ja Anna Sainio. He pitivät vuorotellen huolta siitä, että lippu pysyi pystyssä koko pääjuhlan ajan.

Kurkijoki-Säätiöllä ja Kurkijoki-Seuralla oli yhteinen myyntipöytä Haminan kesäjuhlien Karjalaisella torilla. Tori oli hienossa paikassa, mutta taisi jäädä sokkeloisena monelle juhlijalle ainakin osittain arvoitukseksi. Jokaisella myyjällä oli oma holvinsa, jonka kukin koristeli ja täytti siten, kuin halusi.

30.6.2006

Ympyräkaupungin tuliais

Perinteiset, mutta silti omanlaisensa kesäjuhlat oli järjestetty Haminaan 16.-18.6. Karjalaiset eri puolilta Suomea kokoontuivat yhteen tapaamaan tuttuja ja tutustumaan uusiin samanhenkisiin ihmisiin. Lauantain avajaisjuhlassa oli noin 3 000 katsojaa, ja sunnuntain pääjuhlaan oli saapunut viitisentuhatta asiaan vihkiytynyttä. Karjalan Liitto kertoo, että kaikkiaan yli 9 000 ihmistä osallistui eri tapahtumiin kolmen päivän aikana. Marssi koostui noin 2 000 marssijasta ja 350 lipusta.

Haminan kaupungin ympyrämuoto ja säteittäin raatihuoneelta lähtevät kadut tuottivat muualta tulleille ensin päänvaivaa, mutta pian ”kartta” selvisi, jolloin huomasi, että kaikki juhlapaikat olivat aika lähellä toisiaan. Tuollaisen ison juhlan järjestäminen vaatii kaikilta paljon. On oikein ihme, että vuodesta toiseen ”amatöörit” onnistuvat niinkin hyvin. Toki jotain pientä parannettavaa jokaisista juhlista löytyy, mutta kaikesta on selvitty, eikä niitä jäädä muistelemaan. Kymenlaakson piiri oli oppinut Lahden juhlien karioista, ja varmaankin oululaiset katselivat Haminan juhlia myös ”sillä silmällä”.

Upea sää suosi juhlaa. Tosin lauantai-illan tansseissa olisi hiki virrannut ilman hellesäätäkin. Tunnelma oli niin tiivis; työväentalo oli sen verran pieni, etteivät kaikki Erkki Liikasen ihailijat ja tanssihaluiset mahtuneet intiimiin saliin. Pihalle oli pystytetty karaoketeltta, jossa ei tarvinnut niin paljon hikoilla. Ilmapiiri oli silti oikein lämmin. Karjalaisseurojen Etelä-Pohjanmaan piirin puheenjohtajakin äityi laulamaan ”Pelle Miljoonaa”, kuten vain ammattinäyttelijä pystyy. Siinä amatöörit kalpenivat omine ”Edith Piafeineen”.

Pääjuhlassa varusmiessoittokunnan ”tattoo”-esitys oli taitavuudessaan jotain sellaista, ettei olisi sellainen uskonut, joka ei ennen ole heidän esityksiään nähnyt. Juhla alkoi tykin laukauksella. Ja kun liput alkoivat vieriä ylätasanteelle, ei voinut kyyneleitään pidätellä. Niin komealta punamustien lippujen rivistö näytti. Loppuohjelmakin herkisti, pienet kansantanssijat etunenässä.

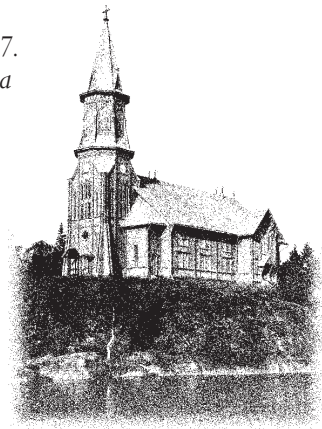
Kiitos, Hamina, upeasta juhlasta ja uusista elämyksistä! Oulussa tavataan.

Raija Hjelm

”Lauluna sen kosket kuohuu,
järven aallot loiskuaa,
säveleitä salot huokuu,
ikihongat humajaa.”

Hartaus sunnuntaiksi 2.7.
4. sunnuntai helluntaista

Jumalan työtaisemä

Vili nuokkui junan penkillä. Kunnon uneen hän ei päässyt. Jännitys suorastaan puistatti kehoa. Vili palasi ajatuksissaan parinkymmenen vuoden taakse. Hän oli ollut silloin nuori, elinvoimaa uhkuva, voimakastahtoinen ja sanavalmis mies. Sanavalmiudesta ja päättäväisyydestä kaikki olikin alkanut. Isä oli patistellut häntä parin työntekijän puunjalostusfirmansa vetäjäksi. Ei, ei ikinä sellaiseen rumbaan, oli Vili päättänyt ja ilmaissut sen suoraan isälleen. Vili halusi nähdä maailmaa, piirtää ja maalata. ”Hyvä on”, oli isä sanonut. ”Penniäkään et minulta sitten peri.”

Seuraavana päivänä Vili oli lähtenyt ovet paukkuen kotoa. Vähäiset säästönsä hän oli pistänyt lompakkoonsa, matkannut junalla Turkuun ja hypännyt laivaan. Ruotsin kutsu oli tuntunut houkuttavalta. Karu todellisuus oli selvinnyt, kun hän oli hionut autojen vaihdelaatikoihin hammasrattaita öljyhuuruissa tehdashallissa. Monesti koti-ikävä oli iskenyt nuoren miehen sieluun syvälle. Sisu ei antanut periksi edes käydä kotona. Työn ohessa hän oli maalamut tauluja, pitänyt muutaman näyttelynkin ja menestynyt hyvin. Hänen omintakeinen, räiskyvä värimaailmansa oli kiinnostanut ruotsalaisten lisäksi myös muunmaalaisia.

Nyt Vili oli matkalla kotiin. Äidin kanssa he olivat joskus kirjoitelleet. Viimeisin kirje oli sisältänyt viestin isän vaikeasta sairaudesta. Vilin oli nöyryyttävä. Kaksikymmentä vuotta saisi riittää. Hän oli valmistautunut pyytämään isältä anteeksi. Jumala oli vieraalla maalla yksinäisyydessä useinkin tullut mieleen. Silloin tällöin hän oli käynyt kirkossa rukoilemassa. Se oli helpottanut monella tavalla. Kirkkohetkien jälkeen oli puhdas olo.

Isä lepäsi sairaalan vaaleansinisen peitteen alla. ”Kuinka vanhalta hän näyttääkään”, ajatteli Vili tarttuessaan isän luisevaan käteen. He puristivat kauan toistensa kättä sanomatta sanaakaan. Kyyneleet tulivat niin isän kuin Vilinkin silmiin. Vuodet olivat yhtäkkiä pyyhkäistyt pois.

Anteeksipyyttämisen ja -antamisen sanat väreilivät sairaalan sterilissä huoneessa pitkään.

Pöydällä paloi kynttilä. Sen vieressä olivat Raamattu ja virsikirja. ”Niissä se on nykyään minun elämäni voima”, sanoi isä hiljaisella äänellä. ”Kristus löysi minut pian lähtösi jälkeen. Siitä lähtien olen rukoillut joka ilta, että saisit sinut, rakas poikani, takaisin. Olin niin ajattelematon. Sinun oli rakennettava näköisesi elämä.”

Vili katsoi isäänsä ja tunnusti: ”Syytä on yhtä lailla minussakin. Hyvä, että ehdin vielä nähdä sinut ja puhua asiat selviksi. Minäkin olen rukoillut Jumalaa, että voisit selvittää asiat kansasi.” ”Veisaa minulle se iltavirsi Oi Herra luokseini jää, jo ilta on”, pyysi isä hennolla äänellä. ”Tätä virttä olen usein iltaisin laulanut ja ajatellut sinua, kadonnut poikani, mutta jälleen löytynyt.”

Virren jälkeen Vili luki vielä Herran siunauksen. Sydän pampaili ilosta, yhteydestä ja rakkaudesta. Sanaton kiitos huokauksena Jumalan puoleen jäi huoneeseen, kun hän poistui isän nukahdettua.

Risto Kormilainen

Kirjoittaja on Suomussalmen kirkkoherra
ja kirjailija sekä Vuoden Pappi 2005.

Onks tietoo KYSYMYKSET?

- Lapuan liike lakkautettiin keväällä 1932. Mikä puolue tuli tilalle?
- Mikä hyttysenpiston välityksellä tarttuva tauti tappaa maailmassa joka vuosi yli miljoona ihmistä?
- Mikä on vaadin?
- Minkä kaupungin edustalla on Kylmäpihlajan majakka?
- Kumpi on viljelykasvina vanhempi, lanttu vai nauris?
- Millä nimellä Suomessa tunnetaan lasten jumalanpalvelus?
- Miksi kutsutaan kii-nalaista avaruuslentäjää?
- Mikä merialue erottaa Selkämeren Perämerestä?
- Montako kaupunkia Suomessa on?
- Mitä tietä on kutsuttu Härkätieksi?

Sanan Voimaa

30.6. Älä väheksy, poikani, Herran kuritusta, älä masennu, kun hän ojentaa sinua: jota Herra rakastaa, sitä hän kurittaa, hän lyö jokaista, jonka pojakseen ottaa. Hepr. 12:5-6

1.7. Nöyrät sinä pelastat, mutta ylpeiden katseen painat alas. Sinä, Herra, sytytät minun lamppuni, sinä, Jumala, tuot pimeyteeni valon. Ps. 18:28-29

2.7. Kun Jeesus kaupungista lähtiessään kulki tulliaseman ohi, hän näki Matteus-nimisen miehen istuvan siellä. Jeesus sanoi hänelle: ”Seuraa minua.” Ja hän nousi ja lähti seuraamaan Jeesusta. Matt. 9:9

3.7. Jeesus kuuli sen ja sanoi: ”Eivät terveet tarvitse parantajaa, vaan saivat.

raat. Menkää ja tutkikaa, mitä tämä tarkoittaa: ’Armahavaisuutta minä tahdon, en uhrimenoja.’ Matt. 9:12-13

4.7. Anna kaikki meidän syntimme anteeksi ja ota vastaan paras lahjamme: me tuomme sinulle uhriksi rukouksemme, huultemme hedelmän. Hoos. 14:2-3

5.7. Minä parannan heidät heidän uskottomuudestaan. Minä rakastan heitä omasta tahdostani, vihani on väistynyt heistä pois. Hoos. 14:5

6.7. Jumalan laupeus on kuitenkin niin runsas ja hän rakasti meitä niin suuresti, että hän teki meidät, rikkomustemme tähden kuolleet, eläviksi Kristuksen kanssa. Armosta teidät on pelastettu. Ef. 2:4-5

Kuolleita

Rakkaamme

**Aarne
NOKELAINEN**

* 12.12.1916 Pyhäjärvi Vpl
† 23.5.2006 Salo
Kun pitkän elämän elää saa,
voi rauhassa nukahtaa.
Kun kaikki on valmista,
tehty työ, on edessä rauhaa yö.

Elävän muistosi säilyttäen

Tomi Haili
veljien lapset perheineen
siskon lapset perheineen
muut sukulaiset ja ystävät

Siunattu Alastaron
hautausmaalle. Lämpimät
kiitokset hoitokoti
Kotisataman henkilökunnalle
Aarnen hyvästä hoidosta.

NIMIPÄIVÄT

pe 30.6. Päiviö, Päivö
la 1.7. Aaro, Aaron
su 2.7. Maria, Maija,

Maiju, Maikki,
Mari, Maaria,
Marika,
Meeri

ma 3.7. Arvo
ti 4.7. Ulla, Ulpu
ke 5.7. Unto, Untamo
to 6.7. Esa, Esaias,
Eino Leinon
päivä

Muistettavaa

Loimaan Seudun Karjalaseura
järjestää teatterimatkan Ypäjälle pe 4.8. klo 20.30 alkavaan Mustalaisleiri muuttaa taivaaseen -esitykseen. Sitovat ilm. 3.7. mennessä Majalle puh. (02) 763 1995 tai 040-582 4983.

10-osainen **Laatokka-sarja** alkaa TV1:n aamulähetyksessä ti 4.7. klo 7.40.

Kurkijoki-museo on auki kesäajan la ja su klo 12-16 Kojonperäntie 446, Kojonperä, Loimaa.

Yleisöltä

Haluaisin ostaa miesten
Kaukolan
kansallispuvun
nro 52. Muukin puku käy.
Eero Veijalainen
puh. 050-917 7638.

Punainen ja musta

Karjala kun sinne jäi,
silloin miettimään jäin,
mitä siitä runoilisin
ja miten sitä kuvaisin.
Silloin syvästi tajusin:
Punainen ja musta
kuvaavat uskallusta.

Punainen on veri,
punainen on tuli,
punaiset on ruusut
nuo rakkauden hehkuvat.

Musta on multa,
musta on murhe,
musta on yö,
mihin johtaa surutyö.
Vain sanansoihtu
valaisee.

Heimo Suontausta

Kustantaja ja julkaisija: KURKIJOKI-SÄÄTIÖ
www.kurkijoki.fi

Toimitusneuvosto: Kurkijoki-Säätiön hallitus

Toimitus: Päätoimittaja Raija Hjelm
ja kaikki Kurkijokelaisen ystävät

Toimitus: Koulukuja 7, 32200 Loimaa
Avoimna: Tiistaisin ja perjantaisin klo 9-14
puh./fax (02) 762 2551, matkapuh. 050-521 3336

Lakon tai muun ylivoimaisen esteen takia ilmestymättä jääneistä numeroista ei suoriteta korvausta. Toimitus pidättää oikeuden muokata ja lyhentää lähetettyjä aineistoja. Lehden vastuu ilmoituksen poisjäämisestä tai julkaisemisesta sattuneesta virheestä rajoittuu enimmäkseen ilmoituksesta maksetun hinnan palauttamiseen.

ILMOITUSHINNAT:

4-väri 60 centtiä/mm + alv 22 %
Mustavalk. 45 centtiä/mm + alv 22 %

Säännöllisistä ja jatkuvista ilmoituksista huomattava alennus. Väri-ilmoitukset sopimuksen mukaan. Puhelimitse annettuihin ilmoituksiin sattuneista virheistä lehti ei vastaa. Ilmoitusaineistojen jättöaika: keskiviikko klo 16 mennessä.

Lehti ilmestyy pääasiassa joka toinen perjantai. Painosmäärä 2000 kpl.

TILAUSHINNAT:

vuosi 35 euroa
6 kk 20 euroa
3 kk 12 euroa
Pohjoismaat 39 euroa
Muualle 46 euroa

toimitus@kurkijokelainen.inet.fi
Tilinumero: LSOP 523900-4897

Sivunvalmistus:
Etusivu Frontpage, Loimaa
Paino: Satakunnan
Painotuote Oy, Kokemäki

ISSN 0782-5668

Onnen-
kyyhkky
lentää...

Myöhästyneet onnittelut 23.6. olleen hääpäivän johdosta
timanttihääpari
Inkeri ja Antti Julmalle.
t. Riia ja Pertti
Kristian, Sari, Niklas ja Amanda
Kummilapset

Loimaalla vihittiin 23.6.1946 neljä kurkijokelaista sisarusta samalla kertaa. Hääparit vasemmalta Siiri (o.s. Julma) ja Martti Taberman, Inkeri ja Antti Julma, istumassa Lyyli (o.s. Julma) ja Yrjö Markkula sekä takana Hilma ja Eino Nummijoki (ent. Julma).

Perheutisia

”Että vielä sain elää tämän päivän!”

Anna-Liisa Komonen (ylioppilas Kouvolan yhteiskoulusta) ylpeänä ja onnellisena lastenlapsineen Helsingin Normaalilyseossa, josta nuorimmainen Laura tänä keväänä kirjoitti. Olli, Anu ja Johanna ovat aikoinaan kirjoittaneet Heinolan Lyseonmäen lukiota. Nuorten ukki oli neljä vuotta sitten kuollut liikennetarkastaja Antero Komonen, joka vuorostaan kirjoitti ylioppilaaksi vuonna 1935 eli 71 vuotta sitten Elisenvaaran yhteiskoulusta sen ensimmäisten ylioppilaiden mukana. Kuvassa vasemmalta Olli-Matti Komonen, Laura Puskala, Anna-Liisa Komonen, Anu Komonen ja Johanna Komonen. Kuvan lähetti Liisa Korkkula.

Muista lehdistä

Karjala-lehti 29.6.:

Tuomioja otti kantaa
Karjalan kysymykseen

Moskovassa vieraillut ulkoministeri Erkki Tuomioja joutui venäläisen median tentissä ottamaan kantaa Suomessa käytävään Karjala-keskusteluun.

Moskovalaiset toimittajat totesivat, että kyselyjen mukaan 60 prosenttia suomalaisista tällä hetkellä vastustaa palautusta, mutta 40 prosenttia kannattaa.

Ulkoministeri Tuomioja vastasi, että hänen käsityksensä mukaan Karjalan palautusta kannattaa Suomessa vain pieni vähemmistö. Tuomiojan mielestä asia ei

Ulkoministeri Erkki Tuomioja.

anna aiheita keskusteluun.

Luovutettuun Karjalaan jääneen omaisuuden osalta Tuomioja ilmoitti olevansa sitä mieltä, että vaateisiin ei ole juridisia perusteita. Kotimaassa Tuomioja ei yleensä ota kantaa tähän asiaan.

Katso myös sivu 7.

Löytöretkellä

Mieleen tulvii muistoja, vanhoja ja rakkaita. Leikkipaikka lapsuuden, ihanaa, mä löysin sen. Löytyy tuttu polun pää, vähän katsomaan kun jää. Tuttu kiven lohkare, oman pellon pientare. Tuosta mäet laskettiin, tuonne uimaan kipaistiin. Tuosta tuttuun naapuriin, siellä leikit leikittiin. Tuosta polku läpi pellon soitto kuului koulunkellon. Linnut laulaa helskytteli, koko luomakunta eli. Kukkamereen pellot hukkuu, käkikulta kukkuu – kukkuu. Typötyhjää pihamaa kulkijoita odottaa.

Terttu Ketola

Murresanoja

Viime numerossamme 24-25/16.6.2006 kurkijokelaisten murrelauseiden ja -ilmaisujen vastaukset ovat Paulin muistin mukaan

1. kitkeip = kutistuu, 2. vanari = valopetroli eli kirassilyhty, 3. ketrossukka = nilkkasukka, 4. hulentkame = pitkä maata hipova pyhähame, 5. tuima = suo-

laton (ruoka), 6. viruttaa = venyttää, 7. täppelehtää = tarkalle menee, 8. on vol = vapaus toimia omin päin, 9. liikkaa = ontuu, 10. huper-taa = puhuu perätöntä.

Seuraavien murrelauseiden selitykset löytyvät Kurkijokelaisen 7.7. ilmestystä numerosta.

- 1. kyökki
- 2. välkki
- 3. äpräs
- 4. väättää
- 5. hömenöö
- 6. häveltyy
- 7. luimailoo
- 8. hempaap
- 9. uilot
- 10. järkinää

Aamu-TV:n mukana
Laatokan ympäri
tiistaisin klo 7.40 alkaen 4.7.

Ykkösen Aamu-TV:ssä alkaa tiistaina 4.7. uusi 10-osainen matkailuohjelmasarja, jossa ajetaan henkilöautolla Laatokan ympäri. Arvo Tuomisen toimittamassa sarjassa kerrotaan, mitä nähtävää ja koettavaa matka Laatokan ympäri tarjoaa.

Matka alkaa Nevan suulta Slisselburgista ja jatkuu Novaja Ladogaan, Sjastroi-hin, Syvärille, Aunukseen, Pitkärantaan, Sortavalaan, Lahdenpohjaan, Käkisalmeen, Rahjaan ja päättyy Oseinovetsiin Elämän langan muistomerkillä. Lisäksi pistäydytään Vanhan Va-

lamon ja Konevitsan luostareissa.

Viiden minuutin mittaiset tunnelmapalat nähdään Aamu-TV:ssä tiistaisin klo 7.40. YLE TV1 uusii sarjan 16.7. alkaen sunnuntaisin klo 16.55.

YLE24,
TV-uutistoiminta

Kiitoksia

Lapsuuden leikkikallio ja koulu

Mirja Parikka o.s. Asikainen seisomassa lapsuutensa leikkikalliolla Sillankorvalla. Tämä oli hänen huippuhetkensä Kurkijokelaisen lukijamatkalla. Siitä, että pääsi tuolle paikalle, hän lähettää kiitokset matkaseuralaisilleen eli Leenalle (kuvassa vasemmalla), Simolle ja Yrjölle.

Mirjan ja monen muun kurkijokelaislapsen kansakoulu eli Raholan koulu toimii tammi-kuussa 2003 palaneen Hotelli Kurjen Vierasmajana. Entisen koulun edustalla vasemmalta lukijamatkalaiset Raimo Nenonen, Mirja Parikka, Kaarlo Kojo, Tauno Hurskainen, Risto Poskiparta, Pekka Riikonen ja Taisto Kekki.

Saimme itse todeta Hiitolaan tekemällämme kotiseutumatkalla 1.-4.6., että kylmästä keväästä huolimatta luonto oli puhjennut vehreimmilleen. Tuomet olivat vielä kukkahunnus- saan, samoin niityt keltaise- naan kulleroista. Keto-or- vokit kukkivat niin runsaas- ti mäkien rinteissä, ettei ja- lan sijaa tahtonut löytyä.

Linnut esittivät kevät- sointujaan täysin rinnoin, käen kukuntaa, satakielen liverrystä ja jopa ruisrääkän ”kärryyttämistäkin” oli nautinto kuunnella. Todisti- vathan ne kaikki, että kevät oli saapunut Karjalaan ai- van kuten mekin muuttolin- tujen tavoin.

Pyhä puistomme meiltä sinne jäi...

Niin kuin kaikki Hiitolan Pitäjaseuran matkat tämä- kin matka aloitettiin vie- mällä kukkatervehdykset Hiitolan hautausmaan muistomerkeille. Kuunte- limme nauhalta Hiitolan kirkonkellojen soittoa. Se loikin mahtavan tunnel- man, jota ei pieni sadekaan pystynyt latistamaan.

Koska mukana oli myös useita nuorempia matkalai- sia, saivat he kunnian las- kea kukkasen kirkon- ja hautausmaan muistomer- kille. Kaikesta huomasi, että tehtävä oli heille mi- elin painuva. Myös sankari- vainajien muistomerkillä oli tunnelma juhla.

Majoittuminen tapahtui joustavasti Kurkijoelle Ra- holan kouluun tehtyyn vie- rasmajaan. Syötyämme ja saunottuamme kokoon- nuimme vielä yhteiseen il- lanviettoon, jossa esittäy- dyimme ja kerroimme, kei- täs kaikk oikei oltii ja mist päi tultii.

Kotipoluilla ja –tanhuilla...

Seuraava aamu valkeni aurinkoisena joskin vähän koleana. Mutta karjalainen positiivinen luonne käänsi ilman ihanteelliseksi, koska kovassa helteessä samoilu olisi ollut monen mielestä paljon huonompi vaihtoeh- to.

Osa matkalaisista jäi kiertelemään Kurkijoelle.

Täys’ tusina Mäkeläisen seuruetta.

Jo Karjalan kunnaila lehtii puu...

Tausjärvelle päin menevät lähtivät taksilla. Linja-auto suuntasi kohti Tiurulaa, jonne iso joukko Kekkiläi- siä jäi kiertelemään suku- sa tiluksilla. Vaikka monil- la seurueen jäsenillä oli ikää jo jonkin verran, ei as- kel painanut, sillä saatiin- han taas kuljeskella rakkail- la kotitanhuilla.

Aiemminkin olen hu- mannut, että entisillä koti- pihilla kulkiessa ei jalka paina läheskään silviisi ko- tavallisesti, vaan jostain kertyy uusia voimia. Näillä alueilla on melkoiset pähki- näpuurinteet, ja miesväki suunnittelikin innokkaasti jo sadonkorjuumatkaa syk- syksi.

Täysi tusina reissuun oli lähtenyt myös Mäkeläisiä, heidän kohteenaan oli Veijala. Itselläni oli ilo olla täs- sä porukassa ”kolmantena- toista pyöränä”. Aluksi kiertelimme Mäkeläisen pi- hapiirissä, jossa nuoret, en- sikertaa mukana olleet py- rähtelivätkin sinne tänne paikkoihin tutustuen. Var-

sinkin melko hyvin säilynyt kellari herätti suurta kiin- nostusta.

Suuntasimme kohti Veijalanjärven rantaa, jossa kel- taisenaan hehkuvat kullero- niityt toivottivat meidät ter- vetulleiksi entisiin naapurei- hin. Seisoimme Taimi (An- tin tytär) Tolvasen kotipiha- la jättäen hänelle hiljaiset jäähyväiset. Hänen evakko- taipaleensa oli päättynyt, ja juuri tuona samaisena päivä- nä hänet siunattiin Alahär- mässä maan poveen.

Pysähdyimme myös het- keksi hiitolaisen laulujente- kijän Petri Laaksosen juu- rille. Täällä Antti Huuhkan kotipihassa kohotimme samppanjamaljat kahdelle upealle hiitolaiselle taiteili- jalle: Petrille sekä hänen äi- dilleen, lausuntataiteilija Sirkka-Liisa Laaksoselle.

Eri pihapiireissä kierrel- lessämme ihailimme jo en- nen sotia ollutta edistyskel- lisyyttä eli navettojen rau- nioissa näkyviä melko hy- vin säilyneitä juoma-auto- maatteja. Monia hauskoja

Sylvi mietiskeli kotimatkalla tinkimisen ja huutokaupan eroja. Vierustoverina isä Seppo Mäkeläinen.

juttuja sain myös päivän ai- kana kuulla, niitä kertoili perheen Helvi-tytär. Hän muisti lähelle pudonneen pommin kohtalokkaat seu- raukset, onneksi sillä kertaa vahingot jäivät vain peläs- tyksestä housuun tullesiin kakkoihin.

Mukava tarina oli myös, kun hänen piti nuorena tyt- tösenä lähteä viemään leh- mää naapurin sonnille. Aa- musella Helviä olisi vielä väsyttänyt, jonka vuoksi hän harmissaan valitteli äi- dilleen, etteikö niitä lehmäi- voisi viedä kaikkia yhdellä kertaa, ettei niitä vähän vä- liä tarvitsisi olla kuljetta- massa. Äiti ei tietenkään sellaiseen järjestelyyn suos- tunut, ja nyt hymyilyttääkin lapsen yritys saada homma helpommaksi.

Kierroksemme päätteek- si nautiskelimme (Jaakko) Mäkeläisen pihapiirissä kahvista ja retkieväistä, upean päivän kruunasim- me vielä laulamalla Suvi- virren sekä Karjalan kun- naila, joiden välityksellä lähtivät tervetuloon kotiin jää- neille. Mieliin painuva het- ki oli myös, kun vaateapua jakaessamme näimme vaat- teiden menevän todella tar- vitseville. Vaatteiden lisäk- si olisi tainnut olla kyllä saippua ja harjakin tarpee- seen.

Aina hauskaa olla pittää...

Ilta kului jälleen rattoi- sasti hotellin pihapiirissä, palauttelimme mieliin jo monia unhoon jääneitä muresanoja. Kuultuaan sanan tuntui se ensin ihan vieraalta, mutta annapas olla, kun vastine kerrottiin, niin ihan tuttuhan se silloin olikin.

Koska tällä kertaa ei pa- rempaakaan soittajaa ollut mukana hain huuliharpu- ni ja soitteelin muutamia osaamiani kappaleita. Ilok- seni huomasin, että soitta- mani kappaleet tunnistet- tiin. Kun olin pyytänyt ”yleisöäni” tekemään sitä, mitä soittaisin, niin alettua- ni soittaa ”kaksi pientä ele- fanttia marssii näin aurin- koista tietä eteenpäin”, kierteli vähän ajan päästä hotellin pihassa pitkä jono marssivia ”elefanteja”. Siinä oli iloista tunnelmaa kerrakseen.

Retkikahvit ja viimosest ostokset

”Minä seisoin vaaroilla paljain päin, missä Karja- lan kauniin eessä näin”, kaikui laulu seuraavana päivänä retkeillessämme Hiitolassa. Asemakylässä olevalle noin 77 metriä korkealle Linnavuorelle

kiipesi melkoinen joukko matkalaisia, laulu kiiri Hiitolaan yllä tavoittaen toivot- tavasti myös alas jääneet matkalaiset. Nyt jo perintei- seksi muuttunut yhteislaul- lumme Linnavuorella saa joka kerta mielet herkeksi niin nuorilla kuin vähän vanhemmillakin.

Suuntasimme retkemme myös Asilankoskelle, jossa kuljettajan keittämät retki- kahvit maistuivat makoisil- ta. Siellä kartanon pihapii- rissä aiemmin pystyssä ollut väentupa oli viime kesän jälkeen purettu maan tasal- le. Olisikohan jollakin upea tontin paikka mielessä?

Tutustuimme myös Lau- rolan kartanon alueeseen. Itse kartano ”vetelee viimei- siään”, mutta alueella oleva kauppa sai monen nuorem- man retkeläisen silmät pyö- reiksi ihmetyksestä.

Kävimme ”tarkastamas- sa” myös Uitonsalmen sil- lan tuntumassa rakenteilla olevan hotellirakennuksen edistymistä. Suunnitelmien mukaan sen olisi pitänyt valmistua viime jouluku- si. Valitettavasti valmistumi- nen on viivästynyt, eikä se ainakaan vielä voi ryh- määmme majoittaa, mutta odotellaan... Eiköhän se sii- tä, tai sit’ ei.

Viimeisenä iltana ennen kotiinpaluuta vietettiin toi- velauluiltaa, jossa jokainen sai vuorollaan toivoa mie- leisensä yhteislaulun. Jotkut jopa hauskaasti perustelivat- kin toiveensa.

Paluumatkalla Viipurissa ostoksia tehdessämme sain ”hyvää” tinkimisapua 9- vuotiaalta Sylvi Mäkeläisel- tä. Ostaessani 8 euron koria kysyi Sylvin isä minulta, olinko muistanut tinkiä. Kun kerroin olevani huono tinkimään, vakuutteli Sylvi, että hän on siinä hommassa hyvä ja ehdotti myyjälle: ”Sovitaan 8 ja puoli eu- roa...”

Juuret Karjalassa...

Yhteenvetona matkas- tamme toteaisin sen olleen onnistunut ja varmasti nuo- remmankin polven hurman- nut juttu. Sitä todistaa se, että useat mukana olleet ha- luavat kuulua jatkossa jäse- nenä Hiitolan Pitäjaseuraan, joka vaalii muun muassa kotiseudun muistoa ja entis- ten hiitolaisten ja heidän jäl- keläistensä yhteenkuuluvai- suutta.

Ensivisiitillään Hiitolas- sa ollut 17-vuotias neitonen totesi kaiken tuntuneen tu- tulta ja hänellä oli vahva tunne kuin olisi nuo paikat aiemminkin kierrellyt. Eh- kää mummon kerronta Karjalasta lisätyinä omilla kokemuksilla elävöittivät kaiken todentuntuiseksi ja tutuksi. Nyt hän haaveilee- kin jo ensikesäisestä mat- kasta juurilleen Hiitolaan.

On tärkeää, että nuorem- pikin polvi tuntee juurensa, jonne vuosi vuoden jälkeen tekee mieli palata.

Kaikille mukana olleille kiitokset ja kesäterveiset.

Raija Laaksonen

Saija ja Antti-Pekka Hannua sekä Sylvi Mäkeläistä kiinnosti hyvin säilynyt kellari.

”Suomalaisen ja karjalaisen kirjailijan” Laila Hietasaaren juhlapuhe Karjalaisilla kesäjuhlilla Haminassa 18.6.2006:

Kyyneliimme sekoittuu nauru

Meillä karjalaisilla on jälleen ilo kokoontua yhteen vuoden valoisimpaan aikaan, Suomen kesän ollessa kauneimmillaan ja lupauksia täynnä. Monelle kesäjuhlat merkitsevät vuoden kohokohtaa, ystävien tapaamista ja oman, lapsesta saakka omaksutun kulttuurin tarjoamaa sielunravintoa.

Tältä paikalta on jo kymmenien vuosien ajan otettu kantaa karjalaisten yhteisiin asioihin, tuskinpa on mitään Karjalaan liittyvää, mitä ei olisi jo käsitelty. Paljon on muisteltu menneitä ja kaivattu lapsuuden maisemia. Tänä vuonna täällä Haminassa ovat päällimmäisinä asiat, jotka liittyvät tulevaisuuteen. Silti toivon, että yhdessäolon riemulle edelleen sallittaisiin myös ne kuuluisat kyyneleet, jotka sekoittuvat nauruun.

Ensiks itketää Karjalaa. Pannaa itkuks tuol Vuokkiniemel, ja oikei pyrskitää tuon Viipuri puolee. Sit itketää, ku mie tapasin siut. Olet se sie nii mone vuuve takkaa... Voi mahoto, miten minnuu kuule itkettä.

Sit itketää kukkuvat käet ja kirkonkellot ja lapsuuden pihamaat. Sit itketää, ko resitentti Koivisto seiso ko tikku-ukko eikä saant sanottuu Jeltsinil, että tahotaaha myö se Karjala takasii. Täs kohtaa alkaa tulla jo kiukun-kyynelöitä.

Sit itketää heriäst muute vaa. Mut mitä jos myö saataaskii se Karjala takasii, ni mitä myö sit itketää? No vissii sitä, et se ei olekkaa entine. Mahottoma paljo tarvitsis mätysuopaa ja naisarmeijoita, ko hänet ens pestää! Ja mie olisin siin mahottoma hyvä vääpeli! Lopuksha myö sit voijaa itkiä sitä, jot ei oliskaa mittää itkettävää.

Rakkaat ihmiset! Itkun ja naurun ero on äärimmäisen pieni. Karjalaisilla ihmisillä siinä ei mitään rajaa olekaan, vuoroin liu’utaan huomamatta toiselta puolelta toiselle. Herkkyyks tunteiden ilmaisemisessa on meille karjalaisille ominaista. Pohjalaiset tuskin herahtavat itkemään toisten näkyvissä, hämäläisistä nyt puhumatta-kaan.

Mutta toisen heimon ominaisuuksia ei voi aliarvioida eikä arvostella. Ihmisten erilaisuus on suuri rikkaus. Jokainen tietää vain itse, mihin hän kuuluu, missä ovat hänen juurensa, mitä arvoja hän elämässä kunnioittaa.

Karjalan Liiton uusi tehtäväkenttä

Presidentti Urho Kekkosen mainitsi juhlapuhees-

Karjalan Liiton puheenjohtaja Markku Laukkanen ja kirjailija Laila Hietasaari istuivat katsomossa ”kuin kanat orrella”, kuten kirjailijatar kuvaajalle naureskellen totesi. Laukkasen vasemmalla puolella Haminan kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Kalervo Tulokas, joka esitti juhlaväelle kaupungin tervehdysten.

saan vuonna 1966 karjalaisen ihmisten käyttövoimasta, tunnetusta rivakkuudesta, aloitekyvystä ja sopeutuvaisuudesta. Näillä ominaisuuksilla presidentti Kekkosen mukaan päästiin työhön käsiksi ja se oli koko maan kannalta suuriarvoinen asia.

Karjalaiset raivasivat uupumattomina peltoja ja rakensivat uusia koteja menettettyjen tilalle. Presidentti Kekkonen kiitti karjalaisten ihmisten henkistä tasapainoa ja antoi myös tunnustusta Karjalan Liitolle sen antamasta tuesta jälleenrakennustyössä. Samoin teki myös toinen arvovaltainen puhuja, presidentti Ahtisaari lähes neljäkymmentä vuotta Kekkosen puhetta myöhemmin.

Karjalan Liiton uudistuvassa tehtäväkentässä on kulttuurilla suuri sija. Karjala on yhä olemassa valtakunnan rajoista piittaamatta, ja me karjalaiset olemme se heimo, joka tuntee alueen vanhan kulttuurin. Ajatelkaa, hyvät ihmiset, että me karjalaiset olemme se heimo, joka on itärajalla vastassa EU:ta. Vain me tuntemme ja tiedämme karjalaisen kulttuurin.

Karjalan Liiton haasteena on myös kulttuuristen suhteiden luominen luovutetun Karjalan nykyasutukseen ja erilaisiin kulttuuri-instituutioihin. Jos nyt saadaan Karjalan Liiton perustaman Viipuri-keskuksen lisäksi Sortavalan Laatokka-keskus, voitaisiin luoda uudenlaiset suhteet myös Laatokan Karjalaan. Silloin

otettaisiin taas askel eteenpäin kohti tulevaisuutta, jossa eivät vain linnut lentäisi ihanan Laatokan rannoilla, vaan siellä kohtaisivat myös ihmiset kaikkia meitä yhdistävän kulttuurin merkeissä.

Veteraaneja ei voi kyllyiksi kiittää

Viikko sitten matkustin äitini kanssa Vanhaan Valamoon ja Laatokalta Syväriä pitkiin Ääniselle aina Kizhin saarelle asti. Tuli huikea tunne, että kuljimme maailman kauneimpia vesireittejä. Linnut lensivät ylämme, Valamon rauha oli koskematon.

Vaikka Syvärin taistelut ovat vuosikymmeniä sitten tauonneet, niitä kävi läpi joku vanha mies laivan kannella kaiteeseen nojaten sielussaan ja mielessään sotamuistot, kyynel silmäkulmassaan. Hiljaiseksi menin itsekin mielessäni kuva miehestä, isästäni, joka kaatui Gentjärvellä syksyllä 1941. Syväriä liukuesamme joukko oli mielteliäs. Liian paljon muistoja.

Miten hiljaiseksi onkaan jo käynyt useimpien sodan kokeneiden miesten ja naisten kulku. Veteraaneja emme voi koskaan kyllin kiittää. Heidän hyvinvointinsa olisi pitänyt aikaa siten olla Suomen kunniasia. Heidän joukkonsa vähentyessä samalla vähenevät niiden naisten ja miesten muistot, jotka enää pysyvät kertomaan meille sodan todellisista kasvoista.

Meitä on monta sotaor-

poa, joiden sydän yhä itkee isätöntä ja äiditöntä elämää. On annettava anteeksi sekin. Niin paljon, niin paljon täytyy unohtaa ja antaa anteeksi, että pystyy kokonaisvaltaiseen elämään ilman katkeruutta.

Mehän kuulumme heimoon, jonka jäseninä olemme kokeneet paljon myös positiivisia asioita. Me kuulumme johonkin, jossa ei ole rajoja, olemme osana jotakin, joka on Suomessa ainutlaatuista. Mutta kieltämättä olemme eläneet kuin kysymysmerkin edessä menneet vuodet, kun olemme puhuneet Karjalasta.

Mielessämme on kuva koko alueesta, sen ihmiset, kaupungit, kylät, rajat, murre, ja ennen kaikkea historia. Se on saatu ja eletty, se on menetetty ja kuolettu. Se on syvällä sielussa kuin piikkinä ja samaan aikaan kuin ihana Valamon ruusu. Sen yhteinen nimittäjä on kahtiajakoisuus. Sen haluaisi takaisin, mutta sen takaisin saaminen on mahdollonta. Se itketää ja naurattaa, suututtaa ja hurmaa. Sitä rakastaa tulisesti, ja sen torjuu vihaisena, kun se näyttää murjotut kasvonsa. ”Niin onnekas ja riemukas voi olla tiedossaan; Mä sie-lusta ja mielestä oon karjalainen vaan...”

Vapaakauppa-alue Viipurin ympärille

Minua on henkilökohtaisesti mietityttännyt pitkään syntymäkaupunkini Viipurin kohtalo. Olin siellä viikko sitten. On oltava rehelli-

nen ja myönnettävä, että se elpyy. Hitaasti, askel askelelta. Karjalan Liiton käynnistämä Viipuri-keskus harjoittaa karjalaista lähialueyhteistyötä, mikä on erittäin hyvä asia, mutta yhä Viipuri on paikoittain myös surullinen näky.

Olen tilaisuuden tullen kysellyt eduskunnan puhe-miestä myöten eri päättäji-en mielipiteitä tuon kaupungin tulevaisuudesta. Paavo Lipposelta kysyin, mitä mieltä hän olisi vapaa-kauppa-alueesta Viipurin ympärillä. Hän ei lämmennyt ajatukselle.

Sen sijaan Viipurissa syntynyt suurlähettiläs Heikki Talvitie korosti, ettei moni meistä edes tiedä, että ajatus vapaakauppa-alueesta oli esillä jo Suomen ja Neuvostoliiton välisissä neuvotteluissa. Neuvostoliitto aikoinaan ehdotti sitä Suomen rajan ja Viipurin väliselle alueelle. Perusidea tuolloin oli, että markkinataloutta olisi voitu kokeilla rajoitetulla alueella myöntämällä alueelle erityisasetuksia, joita muualla Neuvostoliitossa ei ollut. Ehdotus ei kuitenkaan toteutunut.

Ajatus vapaakauppa-alueesta nousee Suomen ja Venäjän suhteissa silloin tällöin esiin. Moni suomalainen talouselämän edustaja on esittänyt toivomuksen, että mainitsisin siitä ajatuksesta täällä Haminassa. Heidän mielestään kaikki, mikä helpottaisi vanhan ihanan Viipurin elpymistä, otettaisiin vakavasti harkit-

tavaksi.

Viipuri on merkinnyt monelle meistä paikkaa tai aluetta, jossa aloitimme elämämme polun. On surullista katsoa syntymäkaupunkinsa vuosikymmeniä kestänyttä alennustilaa. Viipurilla on erityinen paikka sydämissämme, siihen on syynä kaupungin kauneus, sen hieno arkkitehtuuri ja muistot kansainvälisestä ilmapiiristä. Viipuria saatettiin ennen sotia täydellä syyllä nimittää eurooppalaiseksi kaupungiksi.

Ihmisten yhteinen koti

Yhteinen kieli yhdistää karjalaisia, tunteet yhdistävät myös. Ystävyys ja lämpö yhdistävät enemmän kuin viha. Viha syntyy myös erilaisista tavoista ja tottumuksista. Erilainen arvomaailma on suuri syy vihaan, poliittinen erilaisuus samoin. On annettava anteeksi. On etsittävä suvaitsevaisuutta.

On löydettävä kulttuurin kauneus, sanat, laulut, runot ja tuo kuuluisten tutkimusmatkailijoiden työ, joiden kohteet, Karjalan runonlaulajat jäivät elämään. Heille, Inhalle, Ervastille, Lönnrotille, Paulaharjulle ja monille muille olemme valtavan kiitollisia. Itseään säästämättä he toivat tietoisuutemme Karjalan laulumaat. Runoilla ei ole rajoja tänäkään päivänä.

Eino Leinon sanoin: ”Tuoll’ olen kiikkunut / kivillä lapsena, mansikan marjoja syönyt, / täällä’ olen liikkunut / lehdoissa lempinyt, laulanut, leikkiä lyönyt / noit olen soutanut / virtoja, järviä, ajellen karjoja Ahdin, / soutanut, joutanut / joikunut heimosta hengen ja kauneuden mahdin.”

Hyvä kuulijat, te kaikki Karjalan lapset, nuoret ja vanhat, sydämeistä sydämeen. Se on meissä, syvässä. Se leimuaa! Se koskettaa ja sattuu, mutta se ei hajoa koskaan. Se on annettu lahja, se täytyy pitää. Kaikilla sitä ei ole. Joillakin sielussa, mielessä, joillakin jo haipunut kuin voikukan hahtuvat aurinkorinteessä. Ilman sitä ei voi elää, tai sitten elää vain puolinaisesti. Siitä on oltava ylpeä, sitä ei voi hävetä.

Se on synnyinseutu. Ihmisten yhteinen koti, kohde ajatuksille, kohde unelmille. Ja siihen liittyy toinen pieni sana, jonka voima on niin suuri, ettei se voi olla koskettamatta meitä kaikkia. Se on vihaakin suurempi. Se sana on rakkaus. Rakkaus isänmaahan.

Suomalaiset Aseveljet Amerikassa -yhdistys toimii edelleen

Arvokas arkisto Suomen Sotamuseolle

Maailman vanhin suomalainen aseveliyhdistys on toiminut Amerikassa pitkälti yli 70 vuotta. Se perustettiin 21.4.1934, ja sen nimenä oli silloin Suomen Vapaussodan Rintamamiehet Amerikassa. Yhdistyksen perustajajäseniä olivat Henry Tirri (Kurkijoelta), Martti Heino, Tuure Jalkanen, Hugo Koskinen, Yrjö J. Siitonen, Arthur Beckman, Eino E. Wirkki, Oskar Sorsa, Aulis Aropaltio, Antero Lundson ja Lauri Saarinen.

Yhdistyksen ensimmäinen puheenjohtaja oli Eino Ilmari Wirkki. Seura sai oman lipun, joka vihittiin hotelli Esplanadalla 30.1.1936. Lipun suunnittelijasta ei ole tietoa, mutta sen tekivät rouvat Tarvainen ja Klapuri. Lippu restauroitiin ompelija Maija Vartiaisen toimesta Manhattanilla 1990-luvun puolivälissä.

Vuonna 1938 yhdistys sai vuokrattua oman haalin New Yorkista 125 kadulta. Jo seuraavana vuonna yhdistys teki sotaan varautuvalle Suomelle symbolisen lahjoituksen viihdytyskier-
tueesta saamallaan tuloilla, ja rahat lähetettiin Suomeen linnoitustöissä olevien hyväksi.

Vapaaehtoisia lähti Suomeen Talvisodan aikana Amerikasta 275 miestä, toisten tietojen mukaan heitä olisi ollut 364. Yli tuhat miestä oli vielä odottamassa kuljetusta New Yorkista, kun sota jo loppui. Vain 30 miestä ehti rintamalle saak-

ka, ja heistä kolme kaatui. Osa heistä meni mitään ilmoittamatta eversti Talvelan joukkoihin. Aseveliyhdistys lähetti 10 000 dollarin arvosta morfiinia Suomen rintamajoukoille. Vapaaehtoisten palattua takaisin Amerikkaan muutettiin yhdistyksen nimi Suomalaiset Aseveljet Amerikassa Yhdistykseksi (Finnish War Veterans in America Incorporated).

Sotien jälkeen toiminta vilkastui, kun Suomesta tuli uusia maahanmuuttajia. Uusista jäsenistä mainittakoon upseerit Marttinen, Kairinen, Törni ja paljon muita sotilaita, joista osa oli asekatkennästä epäiltyjä ja syytettyjä ja siksi muuttaneet Amerikkaan. Heistä Lauri Törni toimi yhdistyksen sihteerinä 1950-luvun alussa.

1970-luvun alussa yhdistyksen puheenjohtajana toimi Alwar Bergeley ja koontumispaikkana Imatrahaali. Seuraavina vetäjinä toimivat Mauno Laurila ja

Erik Korby. Yhdistys perusti alaoston, jonka nimeksi annettiin Ryhti. Se toimi aina 1990-luvulle saakka. Tämän alaoston nimissä tehtiin muun muassa matka Montrealin olympialaisiin vuonna 1976. Seuran toiminnasta mainittakoon vuosittaiset Peurapäivälliset. Suomen pääkonsuli yleensä kunnioitti tilaisuutta läsnäolollaan kuten myös NY:ssä oleva YK:n sotilasneuvonantaja, joista everstilutnantti Simo Hautala on käynyt viimeiset kaksi vuotta. Myös Harri Holkeri osallistui kerran näille päivällisille ollessaan YK:n tehtävissä.

Korbyn jälkeen yhdistyksen puheenjohtajaksi valittiin Paavo Kairinen, ja toiminta vilkastui jälleen. Hän luopui tehtävästä vuonna 1982 muutettuaan takaisin Suomeen. Kairisen jälkeen toimi puheenjohtajana Allan Hinkkanen. Hän teki suuren työn järjestäessään yhdistyksen 50-vuotisjuhlat Manhattanilla keväällä 1984. Hän myös koki yhdistyksen toiminnasta kertovan 50-vuotisjulkaisun. Hinkkanen kuoli yllättäen samana syksynä. Hänen jälkeensä yhdistyksen peräsimenä tarttui John Kirk, joka veti seuraa peräti 20 vuotta.

Kirkin puheenjohtajakaudella peurapäivällisiä pidettiin Lomalassa. Siellä

Kenraali Lauri Koho (vas.) vastaanotti maanantaina 19.6. Suomen Sotamuseon puolesta puheenjohtaja Ray Heinosen luovuttaman Suomalaiset Aseveljet Amerikassa -yhdistyksen arkiston, jonka tämä oli tuonut Yhdysvalloista.

oli aina paistiksi muunnettuna hänen itsensä ampuma peura.

Lauri Törnin hautajaiset

Yhdistyksen edustajat John Kirkin johdolla kunnioittivat entisen sihteerinsä Lauri Törnin muistoa tämän hautajaisissa Arlintonin sotilashautausmaalla

Washingtonissa. Seuran sääntöjä nykyaikaistettiin, tupailtoja ja piknikkejä pidettiin. Vuonna 2004 yhdistyksen puheenjohtajaksi valittiin seuran pitkäaikainen (19 vuotta) sihteeri-rastastenhoitaja-jäsenkirjuri Ray Heinonen. Seuran 70-vuotisjuhlat pidettiin hänen johdolla Lomala-haalilla.

Suomen itsenäisyyspäivänä 2005 paljastettiin Suomen sotilasasiemiehen työhuoneessa Washingtonissa seuran toiminnasta kertova 70-vuotismuistolaatta. Tilaisuudessa pj. Ray Heinonen mainitsi puheessaan: ”Tällä muistomerkillä haluamme kunnioittaa veteraaneja ja sitä suurta uhrausta, jonka nämä miehet ja naiset ovat antaneet Suomen vapauden ja itsenäisyyden hyväksi.” Eversti Honkamaa kiitti ja lausui tyytyväisyytensä siitä, että laatta kiinnitettiin juuri hänen työhuoneensa seinälle kaikkien sisäntulijoiden nähtäväksi ja ihailtavaksi. Laatan oli suunnitellut Juha Mäkipää.

Seuran jäsenet ikääntyvät ja samalla harvenevat. Pikku hiljaa yhdistyksen kokouksissa alettiin tehdä päätöksiä seuran arkiston siirtämisestä Suomen Sotamuseoon. Tänään 19.6. 2006 tämä siirtoasia toteutuu Turussa, jossa kenraali Lauri Koho on vastaanottamassa Ray Heinosen maahan tuoman arkiston, joka menee Sotamuseoon, ja kunniakas yhdistyksen lippu sekä miekka luovutetaan Vapaussodan Perinneliitto ry:lle. Osa yhdistyksen arkistosta siirrettiin Sotamu-

seon jo vuonna 2001.

Yhdistys ei suinkaan lopeta toimintaansa, vaan jatkaa edelleen niin kauan, kuin voimia riittää. Nykyiseen seuran johtokuntaan kuuluvat puheenjohtajana Ray Heinonen, vpj. Paul Lampi, siht. Kaisa Åkerlund, rah.hoit. Veikko Salmela. Muut jäsenet: Lauri Iloniemi, Veli Känninen ja Aaro Suni. Seurassa on nykyisin vielä 26 jäsentä, joista kolme on lottia ja kolme veteraania. He kaikki ovat seuran kunniajäseniä.

Seura on kerännyt varoja toimintansa aikana puutteessa eläville sotiemme veteraaneille ja heidän leskilleen niin Amerikassa kuin Suomessaakin. Esimerkiksi 1978-79 tehdyn keräyksen tuloksena lahjoitettiin Kaunialan Sotavamma-sairaalalle ja Espoossa sijaitsevalle Vanhuksien Kuusikodille yhteensä noin 17 000 dollaria. Seura pitää joka vuosi yhteyttä veteraaneihin Amerikassa ja Suomessa.

”Tarvitsemme lisää jäseniä. Haluamme, että asevelihenki ja heille kuuluva kunnia tulee säilymään kauas tuleville sukupolville”, sanoi vuonna 2001 silloinen puheenjohtaja John Kirk (Matti Heinonen), jonka juuret kuten nykyisenkin puheenjohtaja Ray (Urpo) Heinosen ovat Kurkijoen Rummunsuolla.

Eino Vepsä

Yhdistyksen lippu ja miekka luovutetaan Vapaussodan Perinneliitto ry:lle.

Valitus Venäjän federaation toiminnasta

Toisen maailmansodan jälkeen Suomi luovutti alueita Neuvostoliitolle Petsamosta, Sallasta, Kuusamosta, Karjalasta ja Suomenlahden ulappasaarilta. Pakko-luovutetuilta alueilta paenneita ja heidän jälkeläisiään on arvioitu olevan Suomessa n. 1 miljoona. Alueiden omistusoikeutta koskevan selvitystyön jälkeen on ilmennyt, että ennen sotia voimassa ollut omistusoikeus on säilynyt suomalaisilla omistajilla.

Suomen valtio ei kansallistanut alueita ennen Moskovan välirauhan- tai Pariisin rauhansopimusta, jolloin se ei voinut rajamuutosten yhteydessä luovuttaa Neuvostoliitolle omaisuutta, joka ei ollut Suomen valtion omistuksessa. Myöskään Neuvostoliitto ei kansallistanut omaisuuksia sodan jälkeen, ja Neuvostoliiton kan-

sainvälisoikeudellinen seuraajavaltio Venäjä on ratifoinut valtioita sitovan Euroopan ihmisoikeussopimuksen 5.5.1998, jolloin se on hyväksynyt sopimuksen ensimmäisessä lisäpöytäkirjassa turvatuun omaisuuden suojan. Ihmisoikeussopimuksessa tarkoitettu omaisuuden suoja kattaa lähtökohtaisesti kaikenlaisen omaisuuden, siten myös maaomaisuuden.

Neuvostoliitto eikä sen seuraajavaltio Venäjä ole maksanut mitään korvauksia omaisuutensa menettäneille. Suomen sodan jälkeen maksamien korvausten määrä ei vastannut maaomaisuuden arvoa, eikä korvausta maksettu kaikille omaisuutensa menettäneille. Suomen maksamien korvausten perusteenä on omaisuuden hallinto-oikeuden loukkaus, eikä korvausten vastaanottami-

sen edellytyksenä ole ollut omistusoikeudesta luopuminen.

Keväällä perustettu Suomen Karjalan pakolaiset ry tulee jättämään syyskesällä valituksen nykytilanteesta Euroopan ihmisoikeustuomioistuimelle Strasbourgiin. Yhdistys katsoo, että Venäjän federaatio Neuvostoliiton seuraajavaltiona rikkoo jatkuvasti yksityisten henkilöiden omistusoikeutta estämällä heiltä vapaan pääsyn kotitiloilleen ja estämällä heitä nauttimasta omaisuudesta.

Yhdistyksen ensisijaisena tavoitteena on, että Venäjä suostuu palauttamaan pi-lottihankkeessa oleville heille kuuluvan maaomaisuuden ja hyvittämään omaisuuden suojan loukkauksesta aiheutuneen vahingon. Oikeuden päätyessä valituksen tehneiden kannalta myönteiseen

ratkaisuun päätös tulee toimimaan ennakkopäätöksenä, joka jatkossa tulee nopeuttamaan muiden omistusoikeuden tunnustamista hakevien päätöksiä. Mahdollinen myönteinen päätös ei tule aiheuttamaan muutoksia valtioiden välisiin nykyisiä rajoja koskeviin voimassa oleviin sopimuksiin.

Suomen Karjalan pakolaiset ry:n toimeksiannosta asiaa hoitaa asianajaja Markku Fredman asianajotoimisto Fredman & Mäns-son Oy:stä Helsingistä. Yhdistyksen puheenjohtaja on Jussi Liikonen ja varapuheenjohtaja Pentti Ohvo molemmat Mäntsälästä ja sihteeri Tuula Hölttä Lahdesta. Yhdistyksen hallituksen neljäs jäsen on Reino Paju Naantalista.

Suomen Karjalan pakolaiset ry

Kuusaanhovi palanut tuhkakksi

Muolaan historiallinen Kuusaanhovi Karjalankannaksella on palanut perustuksiinsa myöten. Rakennus oli jo pitkään ränsistynyt ja osaksi purettu paikallisen rakentamisen ja polttoenergian tarpeiksi.

Palon syyksi arvellaan joko salamaa tai tuhopolttoa. Päärakennuksen takana ja sivulla olevat rakennukset eivät ole kärsineet tulipalosta.

Hovilla oli takanaan maineikas historia aina 1500-luvulta saakka. Suomen itsenäistymisen jälkeen sen osti maanviljelijä Matti Savolainen. Ennen talvisotaa hoviin perustettiin lahjoitusmaamuseo.

Matkakirjailija Markus Lehtipuu seurasi vuosia hovin asteittaista tuhoutumista. Hänen mukaansa vuonna 2001 varastettiin kartanon katto. Samana vuonna ulkoseinistä irrotettiin lautoja

polttopuiksi. Kesäisin ulla-kolla kasvoi ruoho.

Neuvostoliiton vuosina kartano säilyi joten kuten, ilmeisesti siksi, että hovissa vietti ennen Venäjän vallankumousta lapsuuden kesijään Aleksandra Kollontai, joka kuului myöhemmin maan valtaeliittiin. Hänen muistopatsaansa katosi kartanon pihalta vuonna 2002.

Hotelli kadonnut

Äyräpään Paakkolasta on kadonnut Alppinist-hotelli. Siitä on jäljellä vain kivijalka. Hotelli toimi aktiivisesti vielä muutama vuosi sitten.

Hotellin katoamisen tarkkaa syytä ei tiedetä. Se on joko osoittautunut kannattamattomaksi tai sitten se on hävitetty Venäjän liikemaa-ilman keskinäisissä järjesty-

Lasse Koskinen Aluepalautus ry

Inkeriläiset ja karjalaiset heimoveteraanit ry:n kesäjuhla

Inkeriläiset ja karjalaiset heimoveteraanit ry viettää perinteistä kesäjuhlaansa Santahaminassa tulevana viikonloppuna 1.-2.7. Kaartin Jääkärirykmentin isännöimänä. Juhlallisuudet alkavat lauantaiaamuna klo 7.55 rykmentin lippukentällä. Aamun ohjelma kestää noin tunnin ja päättyy veteraanien ohimarsiin.

Santahamina on saari itäisessä Helsingissä. Sinne on tietä myöten noin 12 kilometrin matka Helsingin keskustasta.

Pääjuhla alkaa Aliupseerikoulun auditoriossa klo 14 ja kestää noin kaksi tuntia. Juhlaesitelmän pitää Karjalan Kongressin puheenjohtaja Anatoli Grigorjev. Juhlaan osallistuu heimoveteraaneja Suomesta, Virossa ja Ruotsista.

Jatkosodassa Suomen armeijaan liittyi vapaaehtoisesti noin 2 500 inkeriläistä ja karjalaista heimosoturia. He palvelivat pääosin erikseen perustetuissa Heimopataljoona 3:ssa, Erillinen Pataljoona 6:ssa sekä Päämajan kaukopartiojoukoissa.

Välirauhansopimuksen 10. artiklan nojalla Suomi sitoutui luovuttamaan kaikki Neuvostoliiton kansalaiset takaisin kotimaahansa. Alkuvuoteen 1945 mennessä Suomesta oli luovutettu noin 100 000 ihmistä, heidän joukossaan 55 000 inkeriläistä.

Heimosoturien kohtalo oli tylyin mahdollinen. Luovutetut tuomittiin Neuvostoliitossa pääsääntöisesti maanpetturuudesta erittäin ankariin rangaistuksiin. Jotkut heimosoturit pyrkivät välttämään luovutuksen piileskelemällä Suomessa tai pyrkimällä turvaan lähinnä Ruotsiin. Luovutukset jatkuivat pitkään vielä sodan päättymisen jälkeen.

Neuvostoliiton hajottua joitakin kymmeniä heimoveteraaneja on muuttanut takaisin Suomeen. He perustivat oman veteraaniyhdistyksensä vuonna 1996. Inkeriläiset ja karjalaiset heimoveteraanit ry kuuluu jäsenyhdistyksenä Suomen Sotaveteraaniliittoon.

Suomen Sotaveteraaniliitto ry

Kekki, antrealainen sukuni

Kustantaja Ooli Oy julkaisi tiistaina professori Matti Kekin uuden kirjan, jota kuvataan kunnianosoitukseksi esi-isille, antrealaisille ja karjalaisen heimon saavutuksille. Kirja käsittelee niin kulttuuria, luontoa kuin yhteiskunnallista elämääkin. Kaiken yhdistävänä tekijänä on Kekin suku, jonka näkövinkkelistä tarinaa kerrotaan.

Professori Kekki, joka on elämäntyönsä tehnyt lääketieteen parissa lääkäri-
nä, tutkijana ja Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen ylläkärinä, kertoi, että hän sai kimmokkeen sukueepoksen tekemiseen sukulaisiltaan, serkuiltaan. Serkkunsa Anttieveikko Kekin käsikirjoitus on toiminut nyt

julkaistun Kekin sukukirjan pohjana.

Kekin suku on lähtöisin Antrean Kekinniemenestä, jossa Hovilan tilan isäntä, suvun patriarkka Matti Kekki, kirjan kirjoittajan isoisä eli Etelä-Karjalan, Karjalan kannaksen henkisen ja taloudellisen nousun aikaan (1827-1920). Hän lunasti tilan perintötilaksi vuonna 1894. Vuoteen 1923 tilalla asui suurperhe, mutta sitten tila jaettiin neljään osaan. Isää kunnioitettiin, ja sisarusparven keskinäinen yhteenkuuluvuuden tunne oli vahva.

160-sivuisen kirjaan mahtuu monen sukupolven tarinat. Matti Kekki on saanut sovitettua kirjaan myös äitinsä eli Uuskallion (ent.

Matti Kekki kirjan julkistamistilaisuudessa Primus Painossa.

Nyberg) suvun historiaa, mikä myös on mielenkiintoista luettavaa. Matti Kekin toisen isoisän Heikki

Uuskallion tie kulki Hausjärveltä tehtaan työläisestä Antrean Paajalaan maanviljelijäksi.

Eskon puumerkki

Ilmoitus Maaseudun Tulevaisuudessa:
- 2 H-poikaa tahtoo tavata 2 H-tyttöä ja perustaa 4 H-kerhon.

Kaikki piiraskilpailussa palkitut asettuivat yhteiskuvaan. Edessä vasemmalla Sauli Saarnio, keskellä vasemmalla Anna Sainio ja takarivissä vasemmalla Antti Valtamo.

Sauli jälleen piirasmestariksi

Piiraanpaistomestaruuksista kilpailtiin Karjalan Liiton kesäjuhilla jo 27. kerran. Kurkijoki-Seuran ja koko kisan nuorin kilpailija Sauli Saarnio sai jo elämänsä toisen pokaalin, vaikka hänellä on ikää vasta vajaat viisi vuotta. Tällä kertaa järjestäjät olivat jo osanneet varautua Saulin taitoihin, ja hänelle ojennettiin myös alle 10-vuotiaiden kiertopalkinto.

Kurkijoki-Seura oli muutenkin hyvin edustettuna kilpailussa. Miesten sarjassa toiselle sijalle sijoittui Antti Valtamo. Naisten sarjan kolmanneksi arvioitiin Anna Sainio. Myös Sauli isä Sami Saarnio osallistui miesten sarjaan, mutta jäi

täpärästi palkintosijoilta.

Saulin mummon osallistui, mutta kun paikalle sattui monta tuttua, joiden kanssa rupatellessa kului aikaa, ei mummo ehtinyt saada kaikkia piiraitaan valmiiksi asti. Kisa jäikin sitten siihen, mutta onneksi nuorempi polvi pärjasi oikein hyvin.

Tulokset

Alle 5-vuotiaat: 1. Sauli Saarnio, Kurkijoki-Seura
10-15-vuotiaat: 1. Lila Lukkarinen, Imatra, 2. Inka Komonen, 3. Taina Virtanen

Nuoret: 1. Kristi Smart, Pohjola, 2. Minna Pekkinen, Vihanti

Naiset: 1. Vuokko Ruus-

ka, Keski-Suomi, 2. Maija Rajala, Etelä-Karjala, 3. Anna Sainio, Kurkijoki-Seura

Miehet: 1. Seppo Hurta, Keski-Suomi, 2. Antti Valtamo, Kurkijoki-Seura, 3. Kauko Ruokolainen, Pohjola

VIP-kilpailu: 1. Haminan Bastionin toiminnanjohtaja Tuula Malo, 2. Karjalaisen Nuorisoliiton tuore puheenjohtaja Tomi Härmä.

ONKS TIETOO

1. Isänmaallinen kansanliike IKL
2. malaria
3. naarasporo
4. Rauman
5. nauris
6. pyhäkoulu
7. taikonautti
8. Merenkurkku
9. 114
10. Turun ja Hämeenlinnan välistä (vanhaa) tietä

TILAA Kurkijokelainen
Koulukuja 7
32200 Loimaa
Avoimna: Ti & Pe klo 9-14
puh. (02) 762 2551
Matkapuh. 050-521 3336

LAATUA EDULLISUUTTA AMMATILAISELTA
• Kellohuoltopalvelu
• Käsikaiverrukset
• Konekaiverrukset
• Korukorjaus/
kivi-istutustyöt
• Sormuksien valmistus
• Ja nyt myös lasikaiverrus

KAIKKI PAIKAN PÄÄLTÄ

KELLOLIKE
Juhani Lankinen Ky
Kauppalankatu 2, Loimaa
Puh. (02) 763 2760
(Kaupungintaloa vastapäätä)

KukkaBox

Puh. 762 2669

Vastapäätä Loimaan Aluesairaala

LOIMAAN VIIALAN KONDITORIA-KAHVIO

Kauppalankatu 2, puh. 763 2001
Avoimna: Ma - pe 8.30-17

Erikoishammasteknikko

MARKO ROSENDAHL

Vastaanotto Heimolinnankatu 14 Loimaa

Ajanvaraus puh. (02) 763 1179

Haapasen Hautaustoimisto

TÄYDELLINEN HAUTAUSPALVELU
Puh. 762 2700 ja 762 2857

Heimolinnankatu 16, 32200 Loimaa

Liikeajan jälkeen Reunanen puh. 762 2700
Matkap. 0500 531 814, 050 561 0547

ERLUND-talo

Hengittävä hirsitalo. Rakenteissa ei muoveja eikä epäorgaanisia aineita. Englannin MTV:n valinta Suomen edustajaksi Grand Designs-ohjelmaan.

Asu terveellisesti, hengitä vapaasti unelmiesi talossa, Erlund-talossa!

MELLILÄN HIRSITYÖ
Ysitie 345, 32300 MELLILÄ

Kotimaan myynti:
Juhani Eklund p. 0400-530 979
e-mail: myynti@erlund-house.com

Kaipuu saa näkyä

PALVELEMME
Ma - To 9 - 17
tai sopimuksen mukaan

LOIMAAN KIVI
KIVICENTER
Palininkatu 2, Loimaa
Puh 02-7605 1221

Asianajajia

ASIANAJAJA
on asianajajaluetteloon hyväksytty lakimies, jolla on säädetty kokemus ja taito. Asianajajan toimintaa valvovat Asianajajaliitto ja oikeuskansleri. Asianajajatoimistot hoitavat myös maksuttomia oikeudenkäyntejä ja oikeus- turva-asioita.

Asianajotoimisto HEIKKI RANTANEN

Varatuomari
Julkisen kaupanvahvistaja
Kauppalankatu 9-11 B, Loimaa
p. (02) 762 2888, fax 762 2313
heikki.rantanen@kolumbus.fi

Asianajotoimisto JARI HEIKMAN OY

Asianajaja, varat. Jari Heikman
varatuomari Kaarina Nylamo
varatuomari Katri Nieminen
varatuomari Anne Röppänen
Turuntie 8-14, II krs. Loimaa,
puh. (02) 762 4400, fax 763 1301
jari.heikman@aatsto.inet.fi
www.heikman.com

MUSIIKKIVÄEN PALVELUPAIKKA

LOIMAAN MUSIIKKI

Puh. 7622 950,
Oikokatu 3
Avoimna: ma-pe 10-17.30 la 10-14.00

Sauli on jo tottunut poseeraamaan lehtimiehille. Kuvassa mukana Saulin tekemiä piiraita.

Tarjoukset voimassa: perjantai - sunnuntai 30.6. - 2.7.2006

Kesäkauppa sinun makuusi.

HK Kasslerpihvit 10 kpl
3,99 kg

Karhu III 12-pack
6,79+1,20 (1,71 l)
7,99 kpl

Valio Oltermanni 17 tai Oltermanni
900-1000 g (7,54-6,79 kg)
6,79 kpl

Fazer Puikula leivät
450-650 g (4,42-3,06 kg)
1,99 ps

Saariainen Lasagne tai Spaghettilihavuoka
700 g (4,99 kg)
3,49 rasia

Atria Naudan paistijauheliha
400 g (6,23 kg)
2,49 rasia

HK:n Camping
1,79 500 g (3,58 kg)

Ingman tuutit
8-pack (5,66 kg)
2,99

Suomalainen Amerikan-salaatti
1,49 kg

LOIMARI
Alko 762 2062
nonstop parturi 040-765 7028
Naisellista muotia -Loimar - 762 2848
Ritvan ja Olin Eines-keittiö
Ainutlaatuiselle naiselle ja lapselle
Kultapiste 762 4432
Olgatar 762 1413
76368520

SPAR LOIMAA
Kauppias Sami Toivonen
puh. (02) 763 6850
ma - pe 7-21, la 7-18, su 12-21

Ruokakauppa Sinun makuusi

SPAR